

Latvijas Interneta asociācijas Drošāka interneta centra,
Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcijas CERT.LV

un

elektronisko sakaru pakalpojumu komersanta _____

**Sadarbības vienošanās par elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu drošību un cīņu ar
kriminalizēto pornogrāfiju saturošu materiālu apriti internetā**

Drošāka interneta centrs un CERT.LV aicina elektronisko sakaru pakalpojumu komersantu (Komersants) iestāties par drošāku Latvijas interneta vidi, informēt galalietotājus gadījumos, kad viņu iekārtās (datori, mobilās iekārtas, maršrutētāji un citas ierīces, kas pieslēgtas internetam) konstatēts informācijas tehnoloģiju drošības apdraudējums (drošības apdraudējums) – informācijas tehnoloģiju drošības nepilnība vai informācijas tehnoloģiju drošības incidents, kā arī aktīvi iesaistīties cīņā ar kriminalizēto pornogrāfiju saturošu materiālu apriti internetā.

Vienošanās izstrādāta, ņemot vērā, ka:

1. Bērnu seksuālu izmantošanu un citu kriminalizēto pornogrāfiju saturošu materiālu apriti Latvijā ir aizliegta ar likumu, tomēr ir gadījumi, kad uz serveriem Latvijā tiek uzturēti nelegālā satura materiāli. Latvijas Interneta asociācija, nodrošinot Drošāka interneta centra (Centrs) darbību, cīnās pret nelegālu interneta saturu, piedāvājot ikvienam iespēju tiešsaistē ziņot par atklātajiem pārkāpumiem internetā, Centra tīmekļa vietnē www.drossinternets.lv un mobilajā lietotnē "Drošs internets". Ziņojumu apstrāde notiek sadarbībā ar Valsts Policiju, pamatojoties uz 2010. gada 31.marta sadarbības līgumu Nr. NS 01-03/2010, kas, saņemot Valsts policijas atļauju, dod Centram tiesības sazināties ar Komersantiem, lai tie nodrošinātu iespējami ātru nelegālā satura izņemšanu no publiskas aprites internetā.

Ar nelegālu interneta saturu un kriminalizēto pornogrāfiju vienošanās ietvaros tiek saprasti materiāli, kas ataino bērnu seksuālu izmantošanu, cilvēku seksuālās darbības ar dzīvniekiem, nekrofiliju vai dzimumtieksmes apmierināšanu vardarbīgā veidā.¹

2. No 2011.gada 1.februāra Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts (LU MII) nodrošina Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcijas (CERT.LV) darbību. CERT.LV darbojas saskaņā ar Informācijas tehnoloģiju drošības likumu un veicina informācijas tehnoloģiju drošību Latvijā.

CERT.LV uztur vienotu elektroniskās informācijas telpā notiekošo darbību atainojumu, uzkrājot informāciju par drošības apdraudējumiem Latvijas IP adresu apgabalā, un sniedz atbalstu drošības apdraudējumu novēršanā.

¹ **Pornogrāfijas ierobežošanas likuma 4. panta 1. daļa:** Pornogrāfiska rakstura materiālu apritē aizliegta bērnu pornogrāfija, kā arī tādu pornogrāfiska rakstura materiālu aprite, kuros aprakstītas vai attēlotas cilvēku seksuālās darbības ar dzīvniekiem, nekrofilija vai dzimumtieksmes apmierināšana vardarbīgā veidā.

3. Komersants, iestājoties par drošāku Latvijas interneta vidi un rūpējoties par sava elektroniska sakaru tīkla un pakalpojumu drošību, kā arī atbalstot cīņu ar kriminalizēto pornogrāfiju saturošu materiālu apriti internetā, izmanto Centra un CERT.LV sniegto informāciju, lai mazinātu drošības apdraudējumus galalietotājiem un kriminalizēto pornogrāfiju saturošu materiālu pieejamību.

Lai nodrošinātu efektīvu sadarbību starp Centru, CERT.LV un Komersantu, Latvijas Interneta asociācija, tā valdes priekšsēdētājas **Inas Gudeles** personā no vienas puses, CERT.LV LU MII direktores **Ināras Opmanes** personā no otras puses un _____ (Komersants), kuru pārstāv _____ (parakstošās personas amats, vārds, uzvārds), no trešās puses, noslēdz šo sadarbības vienošanos.

Vienošānās ietvaros:

I. Centra atbildība un saistības:

1. Informēt Komersantu par atklātu nelegālu interneta saturu, nosūtot standartizētu paziņojumu uz Komersanta norādīto e-pasta adresi, kas satur šādu informāciju:
 - Kur fiksēts pārkāpums (informācija par IP adresei, domēna vārda lietotāju);
 - Kura likuma norma ir pārkāpta
2. Paziņojumus Komersantiem nosūta *Net-Safe Latvia* Drošāka interneta centra operators no e-pasta adreses zinojumi@drossinternets.lv.
3. Tīmekļa vietnēs www.lia.lv un www.drossinternets.lv izvietot informāciju par Komersantiem, kas parakstījuši vienošanos, kā par „Atbildīgiem interneta pakalpojumu sniedzējiem”.
4. Veicināt zīmes „Atbildīgs interneta pakalpojumu sniedzējs” atpazīstamību.

II. CERT.LV atbildība un saistības:

1. Reizi dienā apkopot CERT.LV informāciju par Komersanta tīklā konstatētajiem drošības apdraudējumiem un to nosūtīt Komersantam savstarpēji pieņemamā elektroniskā veidā.
2. Tādus personas datus kā IP adrese un ar to saistīto informāciju CERT.LV apstrādā, nododot tos Komersantam, lai pamatotu vai izslēgtu aizdomas par drošības incidentu vai to novērstu, informāciju sniedzot Komersantam tādā apjomā, kas ir noteikti vajadzīgs un samērīgs, lai nodrošinātu tīkla un informācijas drošību, atbilstoši Vispārīgās datu aizsardzības regulas 49.atrunai. Datu apstrādi CERT.LV veic pamatojoties uz šo vienošanos un Informācijas tehnoloģiju drošības likuma 7.pantu.
3. Tīmekļa vietnē www.cert.lv izvietot informāciju par Komersantiem, kas parakstījuši vienošanos, kā par „Atbildīgiem interneta pakalpojumu sniedzējiem”.
4. Sniegt detalizētu informāciju Komersanta galalietotājiem telefoniski vai pa e-pastu par viņu iekārtu drošības apdraudējumiem.
5. Nosūtīt Komersantam pēc vienošanās parakstīšanas, atpazīstamības zīmi „Atbildīgs interneta pakalpojumu sniedzējs”.
6. Veicināt zīmes „Atbildīgs interneta pakalpojumu sniedzējs” atpazīstamību.

III. Komersants apņemas sadarboties ar Centru šādā veidā:

1. Deleģēt pārstāvi sadarbībai ar Centru, norādot šī līguma 1.pielikumā personas Vārdu, Uzvārdu, e-pasta adresi un telefonu Centram. Mainot pārstāvi, Komersants par to pēc iespējas ātrāk informē Centru.

2. Norādīt e-pasta adresi, uz kuru Centram sūtīt informāciju par atklātajiem nelegālās pornogrāfijas izmitināšanas gadījumiem. Mainot šo e-pasta adresi, Komersants par to pēc iespējas ātrāk informē Centru.
3. Apstrādāt paziņojumus par nelegālu interneta saturu, par to informējot atbilstošo satura izvietotāju un aicinot to pārkāpumu novērst.
4. Nosūtot satura izvietotājam informāciju par pārkāpumu, Komersantam ir tiesības to gatavot brīvā formā, taču tam būtu jāsaturs vismaz šāda informācija:
 - Informācija par to, kurš likuma pants tiek pārkāpts;
 - Norāde, ka informācija saņemta no Latvijas Interneta asociācijas Drošāka interneta centra un ka Valsts policija ir informēta par konkrēto pārkāpumu.
5. Informēt savus klientus par iespēju uzstādīt bezmaksas interneta satura filtrus un piedāvāt interneta satura filtru uzstādīšanu atbilstoši Elektronisko sakaru likuma 19.panta 1.daļas 17.apakšpunktam².
6. Informēt savus klientus par iespēju ziņot par pārkāpumiem internetā Latvijas Interneta asociācijas Drošāka interneta centram tīmekļa vietnē www.drossinternets.lv vai mobilajā lietotnē "Drošs internets".
7. Ja nelegālais saturs tiek izvietots regulāri pie kāda no komersanta klientiem, tad komersants, vienojoties ar klientu, var nosūtīt Centram klienta e-pasta adresi, uz kuru Centrs var ziņot pa tiešo konkrētajam komersanta klientam.

IV. Komersanta atbildība un saistības attiecībā uz CERT.LV:

1. Deleģēt pārstāvi sadarbībai ar CERT.LV, norādot šī līguma 1.pielikumā personas Vārdu, Uzvārdu un e-pasta adresi un telefonu CERT.LV. Mainot sadarbības personu, Komersants par to pēc iespējas ātrāk informē CERT.LV.
2. Saņemt un apstrādāt CERT.LV Komersantam sagatavotos drošības apdraudējumu ziņojumus, ne vēlāk kā septiņu darba dienu laikā informējot IP adreses lietotāju par nedrošo iekārtu.
3. Nosūtot drošības apdraudējuma ziņojumu IP adreses lietotājam, Komersantam ir iespēja izmantot CERT.LV izstrādāto sagatavi vai to gatavot brīvā formā, iekļaujot vismaz šādu informāciju:
 - drošības apdraudējumā iesaistītā IP adrese un/vai incidenta identifikators, TCP/IP ports, uz kuru norādītajā laikā iekārta pieslēdzas sensoram;
 - drošības apdraudējuma apraksts,
 - ieteikumi kā problēmu atrisināt;
 - norādi, ka informācija saņemta no CERT.LV.
4. Informēt galalietotāju par iespēju saņemt detalizētu informāciju par drošības apdraudējumu, kas skāris galalietotāja lietoto iekārtu, rakstot uz cert@cert.lv vai zvanot +371 67085888.

V. Citi jautājumi

² Elektronisko sakaru likuma 19. panta 1. daļas 17. apakšpunkts: **informēt lietotāju par iespēju uzstādīt satura filtru, kas ierobežo tādu materiālu pieejamību, kuros propagandēta cietsirdīga uzvedība, vardarbība, erotika, pornogrāfija un kuri rada draudus bērna garīgajai attīstībai, kā arī nodrošināt bezmaksas satura filtra uzstādīšanu, ja abonents to pieprasa no elektronisko sakaru komersanta;**

SADARBĪBAS VIENOŠANĀS INFORMATĪVĀ VERSIJA

1. Vienošanās teksts un pievienojušos Komersantu saraksts ir publiski pieejami, publicēti tīmekļa vietnēs: www.lia.lv, www.drossinternets.lv un www.cert.lv.
2. Komersants, kas parakstījis vienošanos, drīkst izmantot atpazīstamības zīmi „Atbildīgs Internet Pakalpojumu Sniedzējs” savos piedāvājumos, reklāmā u.c. savos materiālos, komunicējot ar esošajiem vai potenciālajiem klientiem.
3. Ja Komersants, kas parakstījis vienošanos, nepilda saistības, kas noteiktas punktos III un IV, tad Centrs un CERT.LV kopīgi rakstiski paziņo Komersantam par vienošanās pārkāpumu, ja 1 (vienu) mēneša laikā Komersants pārkāpumu nav novērsis, vienošanās pēc šī termiņa ir izbeigta, tiek anulētas tiesības izmantot atpazīstamības zīmi „Atbildīgs Internet Pakalpojumu Sniedzējs” un informācija par Komersantu kā vienošanās parakstītāju tiek dzēsta no tīmekļa vietnēm: www.lia.lv, www.drossinternets.lv un www.cert.lv.

Organizācija	Parakstošā persona	Paraksts
Biedrība <i>Latvijas Interneta asociācija</i>	Ina Guddele	
<i>CERT.LV</i> Informācijas tehnoloģiju drošības incidentu novēršanas institūcija	Ināra Opmane	
_____	_____ vārds, uzvārds	

**Sadarbības vienošanās par elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu drošību un cīņu ar
kriminalizēto pornogrāfiju saturošu materiālu apriti internetā**

Kontaktinformācija

1. Elektronisko pakalpojumu sniedzēja kontaktinformācija Centram:

Kontaktpersona:	Norādīt
Kontaktpersonas amats:	Norādīt
Telefona numurs:	Norādīt
E-pasta adrese:	Norādīt

2. Elektronisko pakalpojumu sniedzēja kontaktinformācija CERT.LV:

Kontaktpersona:	Norādīt
Kontaktpersonas amats:	Norādīt
Telefona numurs:	Norādīt
E-pasta adrese:	Norādīt